

Závěry jednání Výboru pro práva dítěte ze dne 28. srpna 2008

- Výbor konstatoval, že participaci dětí je věnována nedostatečná pozornost, přestože se jedná o základní princip Úmluvy o právech dítěte; v návaznosti na to byl do Výboru jmenován jako stálý host předseda České rady dětí a mládeže Aleš Sedláček.
- Výbor doporučil ministryni pro lidská práva D. Stehlíkové, aby informovala dopisem členy vlády a předsedy parlamentních výborů o nedostatečném respektu k článku 12 Úmluvy o právech dítěte (dítě, které je schopno formulovat své vlastní názory, má právo tyto názory svobodně vyjadřovat ve všech záležitostech, které se ho dotýkají, přičemž se jeho názorům má věnovat patřičná pozornost odpovídající jeho věku a úrovni) v každodenní politické praxi a nutnosti vytvářet podmínky pro jeho neformální naplnění v rámci každodenní činnosti jejich resortů.
- Výbor uložil tajemnici zaslat členům Výboru projev komisaře Rady Evropy pro lidská práva k participaci dětí.
- Výbor doporučil MŠMT, aby výchovu k lidským právům ve všech typech škol a školských zařízeních vnímalo jako prioritu (školní řád, intencionální a non-intencionální zaměření vzdělávacího procesu).
- Výbor doporučil MPSV, MV a MZ, aby výchovu k lidským právům rodičů, prarodičů a široké veřejnosti zajistilo jako součást všech projektů zaměřených na primární prevenci, podporu efektivního a pozitivního rodičovství, Univerzity třetího věku, Lidových universit apod.
- Výbor doporučil České školní inspekci, aby nadále začleňovala do inspekční činnosti zjišťování a hodnocení výsledků a vzdělávání v oblasti sociální gramotnosti ve školách a hodnotila rozvoj partnerství mezi vedením školy a žákovskou samosprávou.
- Výbor zdůraznil potřebu úzké spolupráce se Svazem měst a obcí; v této souvislosti Výbor vyzval zástupce Svazu měst a obcí, aby navrhl v sociální komisi Svazu měst a obcí projednání otázky participace dětí.
- Výbor doporučil Radě pro rozhlasové a televizní vysílání a řediteli rozhlasu a veřejnoprávní televize, aby realizovali zpravodajství přátelské dětem a aby vysílání s nimi konzultovali, včetně vysílacích časů, skladby programů atd.
- Výbor doporučil, aby zaměstnanci nevládních organizací zastupujících či sdružujících děti, motivovali děti na správě věcí veřejných.

- Výbor doporučil všem resortům, aby v rámci dotačních programů byla jedním z kritérií participace dětí a rovněž, aby jedním z kritérií v rámci výzkumných projektů zaměřených na dětskou problematiku byla participace dětí.
- Výbor doporučil Národnímu institutu dětí a mládeže, aby zjistil zahraniční zkušenosti k tématu participace a případně zvážil vypracování komparativní studie k této otázce.
- Výbor doporučil MPSV rozšířit posuzování kritérií v rámci soutěže o přátelskou obec také o participaci dětí na rozhodování o věcech veřejných, které se dětí dotýkají.
- Výbor doporučil MZ, aby posuzovací škála pro zdravá města byla také rozšířena o participaci dětí.
- Výbor doporučil MS, aby budovalo a podporovalo utváření dětem přátelských soudů.
- Výbor doporučil dětským parlamentům na všech úrovních začlenit a umožnit participaci dětem znevýhodněným (ústavní výchova, děti s postižením, děti ze sociálně vyloučených komunit, děti minoritních etnik atd.)
- Výbor doporučil MPSV, MZ, MŠMT, MV a MS respektovat právo dítěte na participaci také v rámci krizové intervence.
- Výbor v souvislosti s článkem 13 Úmluvy (právo dítěte na svobodu projevu) připomněl, že je třeba si uvědomit, že toto právo zahrnuje svobodu vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky všeho druhu, a proto by nejen média, školy a rodiče, ale všechny instituce měly respektovat a umožnit dětem přístup k potřebným informacím.
- Členové Výboru se seznámí na stránkách Rady Evropy s doporučeními k participaci dětí, s organizační strukturou dětských parlamentů v ČR (www.participace.cz) a postavením národního dětského parlamentu (www.duha.cz).